

NOTAT

Bilag 4.1.: Investeringsoplæg: Erhvervsfyrtårne III

24. januar 2025

1. Formål

Bestyrelsen skal tage stilling til sin tredje investering i erhvervsfyrtårnene.

2. Ophæng i bestyrelsens strategi

Investeringen skal primært bidrage til strategiens målsætninger om at fremme danske styrkepositioner og tilbyde indsatser i hele landet. Annonceringen følger op på de fire udviklingsspor for erhvervsfyrtårnene i strategien med særlig vægt på, at erhvervsfyrtårnene skal være katalysator for udvikling og investeringer og skabe effekter for virksomhederne gennem stærkere inddragelse af SMV'er og iværksættere. I bestyrelsens drøftelse af performance review den 14. november 2024 var der særlig opmærksomhed på at fokusere investeringerne og vægte effekter for virksomhederne og katalyserende effekt tungt, at de enkelte erhvervsfyrtårne har en tydelig plan, herunder for udfasning af offentlig finansiering, samt en klar governance, der sikrer privat forankring og eksekveringskraft. Bestyrelsen betonedes desuden, at der skal være opmærksomhed på, at erhvervsfyrtårnene har forskellige udgangspunkter og udviklingsstadier.

3. Bestyrelsens strategiske valg**3.1 Oplæg til indhold og målgruppe**

For at skabe en strategisk koordineret udvikling af erhvervsfyrtårnene er der for hvert erhvervsfyrtårn etableret et partnerskab med deltagelse af det konsortium, der har modtaget midler, Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, bestyrelsen for de tværkommunale erhvervshuse i de pågældende landsdele, Erhvervsministeriet og øvrige relevante ministerier. Hvert partnerskab har indgået en partnerskabsaftale og beslutter løbende yderligere strategisk fokusering af arbejdet, som fremgår af offentliggjorte konklusionspapirer fra de afholdte partnerskabsmøder.

Der lægges vægt på, at midlerne i den aktuelle annoncering går til aktiviteter, der understøtter den strategiske fokusering aftalt i partnerskaberne for hvert erhvervsfyrtårn, så der er sammenhæng mellem projektaktiviteter medfinansieret af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse og den strategiske udvikling af erhvervsfyrtårnet.

Vejlsøvej 29
8600 Silkeborg
T: 3529 1700
@: deb@erst.dk
Erhvervsfremmebestyrelsen.dk

ERHVERVSMINISTERIET

Sag nr. 2024-16960

Samtidig er EU-midlerne, som bestyrelsen har afsat i Investeringsplan 2025, egnede til at understøtte den langsigtede udvikling af erhvervsfyrtårnene, idet de skal anvendes til aktiviteter, der 1) fremmer innovation, herunder fx etablering af eller adgang til test-, udviklings- og demonstrationsfaciliteter, innovationssamarbejder i samspil mellem virksomheder og andre aktører, videndeling og matchmaking, og/eller 2) styrker adgangen til kvalificeret arbejdskraft gennem investeringer i et øget kompetence- og uddannelsesniveau via erhvervsuddannelser eller videregående uddannelser.

3.2 Oplæg til resultater og effekter

Investering i erhvervsfyrtårnene skaber resultater og effekt på 3 niveauer:

- **Samfund:** Erhvervsfyrtårnene skal bidrage til udviklingen af danske styrkepositioner og har som store sammenhængende satsninger også potentiale til at løfte erhvervslivet i de enkelte landsdele. Resultater handler bl.a. om, at erhvervsfyrtårnene opnår katalyserende investeringer og udvikling, der understøtter det strategiske fokus aftalt i partnerskaberne.
- **Virksomhed:** For de enkelte virksomheder skal erhvervsfyrtårnenes aktiviteter gennem innovation føre til produktivitetsforbedringer eller øge forudsætningerne for forbedret produktivitet på længere sigt.
- **Deltagere/medarbejdere/studerende:** Erhvervsfyrtårnenes aktiviteter skal medvirke til at tilvejebringe kvalificeret arbejdskraft til at udvikle de nye styrkepositioner. Dette kan fx være opkvalificerings- og uddannelsesindsatser af ledige eller eksisterende medarbejdere i industrierne, der har brug for nye kompetencer ift. de nye teknologier.

Målsætninger	Indsatsens bidrag til bestyrelsens målsætninger
Understøtte virksomhedernes omstilling	Mindst 60 pct. af deltagervirksomhederne forventer en produktivitetseffekt.
Fremme danske styrkepositioner	115 virksomheder udvikler koncepter til nye produkter og løsninger. Der er investeret 180 mio. kr. i test- og demonstrationsfaciliteter. 130 mio. kr. i private investeringer, der svarer til den offentlige støtte. 1.200 deltagere har fået forbedrede kompetencer.
Forenkle fremtidens erhvervsfremme	Mindst 75 pct. af deltagende virksomheder er tilfredse med indsatsen. Mindst 75 pct. af de deltagende virksomheder finder det enkelt at deltage i indsatsen.
Tilbyde indsatser for hele landet	Alle erhvervsfyrtårnsindsatser skal være landsdækkende.

3.3 Oplæg til indsatsens økonomi

Det foreslås, at der annonceres ca. 170 mio. kr. fra Regionalfonden til indsatsområde 1.1 *Mere forskning og innovation i danske SMV'er* og ca. 32,6 mio. kr.

fra Socialfonden Plus til Indsatsområde 2.1.1 *Erhvervsuddannelse og videregående uddannelse*. Dertil foreslås afsat 73 mio. kr. DEM-midler til medfinansiering, fordelt med 55,5 mio. kr. til medfinansiering af Regionalfonden og 17,5 mio. kr. til medfinansiering af Socialfonden Plus.

Sjællandsforpligtelsen på EU-rammen, som er tilbage i regionalfondsprogrammet og Socialfondsprogrammet, medfører, at i alt ca. 84,3 mio. kr. er øremærket til aktiviteter i Region Sjælland, hvoraf 74 mio. kr. er fra Regionalfonden, mens 10,3 mio. kr. er fra Socialfonden Plus. Det vil sige enten aktiviteter, som skaber resultater for sjællandske virksomheder direkte, eller ved at investere i anlæg i regionen. Der er ikke tale om en øremærkning til de to sjællandske erhvervsfyrtårne eller aktører lokaliseret i Region Sjælland. Således kan alle erhvervsfyrtårnsconsortier anvende sjællandsmidlerne.

Det foreslås, at den maksimale samlede støtteprocent fastholdes som i seneste annoncering og dermed bliver 63 pct. for Regionalfonden og 70 pct. for Socialfonden Plus. Forslaget for niveauet for støtteprocenten for Regionalfonden er baseret på ambitionen om at investere i aktiviteter, der er attraktive at medinvestere i for private virksomheder og øvrige aktører. For Socialfonden Plus er det erfaringen, at det er vanskeligere at tiltrække medfinansiering, hvorfor støtteprocenten foreslås højere. Der vil i vurderingen af ansøgninger blive lagt vægt på en høj grad af medfinansiering og parallelle investeringer. Samlet set tillægges privat engagement og medinvesteringer betydelig vægt.

Det foreslås desuden, at der udover den afsatte ramme ekstraordinært kan afsættes op til 15 pct. yderligere midler, som kan tilføres, hvis der f.eks. indkommer ekstraordinært mange ansøgninger, som scorer mere end 6,5 point, og der ansøges for mere end den afsatte ramme. Midlerne kan tilvejebringes fra de decentrale erhvervsfremmemidler, Regionalfonden eller Socialfonden Plus, herunder eventuelle tilbageløbsmidler. Bestyrelsen træffer beslutning om evt. brug af disse yderligere midler på det bestyrelsesmøde, hvor der tages stilling til de indkomne ansøgninger under indsatsen.

Der tages forbehold for, at EU-tilskuddet i annonceringen kan reduceres. Den endelige størrelse af det annoncerede beløb er afhængig af udbetalingen og fordelingen af et særligt fleksibilitetsbeløb, som er foreløbig allokert i Regionalfondsprogrammet og Socialfonden Plus. Det har sin baggrund i de særlige EU-regler for EU-fonde, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2021/1060, artikel 18, hvorefter tildelingen af fleksibilitetsbeløbet afhænger af Kommissionens godkendelse. Afklaring forventes i løbet af 2025.

3.4 Oplæg til forenklingstiltag i indsatsen

Det foreslås, at bestyrelsen beslutter, at ansøgere kun kan indsende landsdækkende ansøgninger (prorata). Det vil erfaringsmæssigt indebære en øget risiko for, at der ikke sker fuld udmøntning af sjællandsrammen, men vil være enklere for ansøgere. Ikke-udmøntede midler kan genudbydes målrettet aktiviteter i Region Sjælland.

Forenklingstiltag	Tiltagens forventede effekt på brugeroplevelsen
Afskære mulighed for etablering af puljer, der efterfølgende skal ansøges af virksomheder	Tiltaget vil reducere administration, reducere antallet af puljer, som virksomheder kan søge, adskille erhvervsfyr-tårnsindsatsen tydeligere fra Virksomhedsprogrammet og Klyngeprogrammet samt skærpe fokus på evnen til at engagere SMV'er i bl.a. konkrete innovationsaktiviteter.
Administrative forenklinger	Sekretariatet foreslår, at bestyrelsen beslutter, at der kun kan anvendes tre ud af fire tilgængelige kontoplaner for EU-midlerne, at kontoplanerne gøres afhængige af bestemte indsats typer, og at muligheden for at anvende faktisk løn afskæres, så alene standardsats benyttes. Anvendelse af standardsats sammen med kontoplan 40 forventes at medføre betydelig forenkling for særligt SMV'er, som dermed ikke skal dokumentere deres lønninger. Hertil foreslås, at operatørerne ikke må pålægge virksomhederne at tidsregistrere deltagelse i aktiviteter, som er omfattet af gruppefritagelsesforordningens artikel 27 (fx konferencer), hvor der sker brugerbetaling for deltagelsen. Små tidsregistreringer til den type aktiviteter oplever mange virksomheder ofte som en byrde
Servicekrav til ansøgere	Der foreslås et servicekrav til ansøgere om at videreudbetale tilskud til SMV'er højst 70 dage efter modtagelse af straksudbetalingen, som gøres obligatorisk for operatører. Kravene forventes at nedbringe udbetalingstiden og gøre det nemmere for SMV'er at have likviditet til at deltage.

3.5 Oplæg til udvælgelse af ansøgninger

3.5.1 Krav til ansøgninger

Oversigt over krav
Økonomi Samlet loft over ansøgning af midlerne, så hvert konsortium max. kan søge om 50 mio. kr. fra Regionalfonden og 15 mio. kr. fra Socialfonden Plus, begge beløb inklusiv decentrale erhvervsfremmemidler.
Geografi Landsdækkende indsats. Investeringen indeholder en øremærkning af EU-midler til Region Sjælland på 34 pct. af regionalfondsmidlerne og 31,5 pct. fra Socialfonden Plus.
Potentielle ansøgere Eksisterende konsortier eller nye tilsvarende samarbejder mellem relevante aktører kan søge. Deltagerne kan fx være virksomheder, videninstitutioner, klynger, erhvervshuse, kommuner samt andre offentlige og private parter. Erhvervsfremmeaktører i projekterne skal have en klar operationel rolle i forlængelse af deres kerneopgave i erhvervsfremme- og innovationssystemet i henhold til lov om erhvervsfremme. Støtte til klyngeaktiviteter forudsætter gennemførende

rolle til en eller flere udpegede klyngeorganisationer, hvilket især vil være relevant for innovationssamarbejder.
Projektperiode Projektperioden er på ca. tre år. Projektperioden udløber den 31. december 2028. Startdatoen kan ligge mellem ansøgningsdatoen og 1. marts 2026.
Kommunikation Alle tilsagn vil indeholde vilkår om virksomhedsrettet kommunikation og branding af indsatsens tilbud over for iværksættere og virksomheder, jf. Erhvervsstyrelsens fastlagte guidelines.

3.5.2 Kriterier til at vurdere ansøgninger

Nedenfor præsenteres forslag til vurderingskriterierne. Ansøger skal både opnå min. 6,5 point samlet set og min. 5,0 point på hvert kriterium for at komme i betragtning til støtte. Bestyrelsen kan justere indholdet af kriterierne og deres vægt.

Vurderingskriterier	Vægt
Resultater og effekter	50 pct.
Der lægges vægt på: ■ De ansøgte aktiviteters relevans for at understøtte det aftalte fokus i partnerskabsarbejdet om det pågældende erhvervsfyrtårn, der fremgår af den pågældende partnerskabsaftale, og eventuel yderligere strategisk fokusering aftalt på partnerskabsmøder og afspejlet i relevante konklusionspapirer. ■ At indsatsen sikrer privat engagement gennem virksomhedsinvolvering i de ansøgte aktiviteter og en høj grad af medfinansiering, idet privat egenfinansiering vurderes mere positivt end offentlig; og jo mere forpligtet, des bedre. ■ De ansøgte aktiviteters effektkædes logik og forudsætninger, herunder sandsynlighed for succes. Vurderingen baseres bl.a. på ansøgers dokumenterede tidligere resultatskabelse, afrapporteringer, indsigter fra performance review mv. ■ <i>Kun Regionalfonden</i>: At en høj andel af de støttede SMV'er i projektperioden udvikler nye koncepter eller implementerer innovative løsninger i deres forretning¹; eller at ansøger viser en høj grad af kommercielt potentiale og relevans samt merværdi for virksomhederne ved at etablere/udvide testkapacitet. ■ <i>Kun Socialfonden Plus</i>: At antallet af personer med en erhvervsuddannelse eller videregående uddannelse øges. Ansøger skal samtidig sandsynliggøre, at de tilbudte uddannelsesindsatser bidrager til at indfri kompetencebehovet i og omkring virksomhederne i de pågældende erhvervsfyrtårne, så de får bedre adgang til den rette kvalificerede arbejdskraft.	

¹ Jf. indikatorvejledning for regionalfondsprogrammet.

Forenkling for virksomheder	15 pct.
Der lægges vægt på: ■ Ansøgers plan for, hvordan de ansøgte aktiviteter er tilrettelagt med hensyn til enkel administration og overskuelig kommunikation for slutbrugerne samt hurtig videreudbetaling af midler til virksomheder. Jo mere konkret og brugervenligt for virksomheder, hensynene håndteres, jo mere positivt vurderes det.	
Indsatsens forankring og levedygtighed på længere sigt	35 pct.
Der lægges vægt på: ■ At ansøger har en model/plan for samarbejde mellem relevante aktører, som er velafprøvet og tilpasset opbyggede erfaringer. Vurderingen baseres bl.a. på, at aktørerne prioriterer tværgående samarbejde, herunder også om aktiviteter, der ikke er direkte støttet i denne annoncering, fx analyser og kortlægninger. ■ At partnerkredsen bag de ansøgte aktiviteter er bredt sammensat med relevante lokale og nationale aktører, så erhvervsfyrtårnets aktiviteter omfatter relevante virksomheder fra flere landsdele mhp., at erhvervsfyrtårnene kommer hele Danmark til gavn. ■ Katalyserende effekter i form af projektets planer for vedvarende at tiltrække parallelle investeringer/bidrag. Vurderingen baseres bl.a. på, at det beskrives, hvordan tilvejebragte eller forventede parallelle investeringer har væsentlig relevans for erhvervsfyrtårnets aftalte fokus, idet gennemførte investeringer vurderes mere positivt end forventede, og private investeringer vurderes mere positivt end offentlige ■ At partnerkredsen har en plan for at arbejde videre med realisering af erhvervsfyrtårnets formål efter 2028, som der er opbakning til i partnerkredsen, herunder særligt fra relevante private virksomheder på området. Vurderingen af planen baseres bl.a. på, at den: ▪ Indeholder centrale mål og milepæle for arbejdet. ▪ Både forholder sig til udviklingen i de samfundsmæssige udfordringer, som erhvervsfyrtårnet arbejder med, og partnerkredsens håndtering af de risici, som udviklingen inden for fx teknologi, markedsvilkår og rammevilkår medfører for realisering af erhvervsfyrtårnets formål. ▪ Rummer en klar rollefordeling mellem aktører. ▪ Indeholder konkrete overvejelser om den fremtidige økonomi, der ikke er baseret på dedikerede erhvervsfyrtårnsannonceringer fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse.	

3.5.3 Metode til fordeling af midler

Det foreslås, at midlerne fordeles til de ansøgninger, der lever op til minimumskravene, så det tildelte beløb er direkte proportionalt med ansøgningens vægtede pointscore og ansøgte beløb. Det understøtter et hensyn til, at ansøgningernes kvalitet er det styrende princip for at fordele midlerne, men at der samtidig tages hensyn til at understøtte en fordeling mellem alle ansøgninger, som er støtteværdige.

Kombineret med det foreslåede loft over højst tilladte beløb per ansøgning, vurderes metoden at give en passende balance mellem at kunne investere bredt i erhvervsfyrtårnene med forskellige udgangspunkter og imødekomme alle kvalificerede ansøgninger, og samtidig vægte effektpotentiale og kvalitet i dybden i det enkelte erhvervsfyrtårn.

Hvis summen af ansøgte beløb i kvalificerede ansøgninger er mindre end den afsatte pulje, fordeles alle midlerne. Ansøgere vurderet under minimumsgrænsen vil fortsat modtage afslag.

4. Videre proces

Hvis bestyrelsen godkender investeringsoplægget, vil sekretariatet i marts/april 2025 offentliggøre annonceringsteksten, efter at Overvågningsudvalget har godkendt udvælgelseskriterierne på udvalgets møde den 21. februar 2025.